

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

ПРАКТИКА: ТВЕРДИЙ, ДИНАМІЧНИЙ КОШТОРИС ПРИ ЗАКУПІВЛІ КАПІТАЛЬНИХ РЕМОНТІВ

МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т.

старший викладач кафедри фінансів

Мукачівський державний університет

м. Мукачево, Закарпатська область, Україна

Сьогодні, в епоху швидкого розвитку інформаційних систем та технологічного прогресу однією з важливих умов стабільного розвитку національної економіки є підвищення ефективності управління системою електронних торгів.

Одним з пріоритетних напрямів реформування економіки в Україні є інститут державних закупівель.

Проблема проведення аналізу використання системи електронних державних закупівель, правила та поведінка учасників та замовників в умовах хаотично структурованої економіки, обґрунтування основних напрямів удосконалення роботи в системі закупівель ProZorro є надзвичайно актуальними[2].

Проблеми використання системи електронних державних закупівель дедалі частіше привертають увагу як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Питаннями дослідження сучасних тенденцій, проблем і перспектив розвитку системи електронних державних закупівель цікавляться і вивчають багато авторів, але спеціалізована література з цього питання на сьогодні відсутня. В основному автори досліджують Закон України «Про публічні закупівлі» станом на 10.12.2016 [3]. Питання пошуку українського шляху стосовно електронних державних закупівель досліджували О. Шатковський і Г. Файвеш [1].

Важливим у сфері управління державних фінансів є закупівля послуг з капітальних ремонтів через систему ProZorro.

Капітальний ремонт будівлі – це комплекс ремонтно-будівельних, робіт, який передбачає заміну, відновлювання та модернізацію конструкцій і обладнання будівель в зв'язку з їх фізичною зношеністю та руйнуванням, поліпшення експлуатаційних показників, а також покращення планування будівлі і благоустрою території без зміни будівельних габаритів об'єкта.

Капітальний ремонт передбачає призупинення на час виконання робіт експлуатації будівлі в цілому або її частин (за умови їх автономності).

Усі роботи в капітальному будівництві замовляють та виконуються у відповідності до ДБН (Державних будівельних норм) України.

Нормативними документами, що регулюють правові відносини у сфері заключення договорів бюджетними організаціями на капітальний ремонт із підрядниками є:

- ЗУ N 922-VIII від 25.12.2015 «Про публічні закупівлі» (із змінами та доповненнями N 2265-VIII від 21.12.2017) (

- Господарського Кодексу України, Розділ VI (ст. 258-376) «Особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання», Глава 33 (ст. 317-324) «Капітальне будівництво».

Усі роботи капітального характеру виконуються за договореною ціною, що встановлена в процесі проведення переговорів (торгів).

1. Договірна ціна (вартість обумовлених договором робіт може визначатися по-різному: із зазначенням конкретної суми відповідно до складеного кошторису чи способу її визначення (з урахуванням рівня коливання цін на ринку, у тому числі з встановленням граничного рівня перевищення кошторису).

2. Договірна ціна, що включає компенсації витрат підрядника та оплати (винагороди) виконання обумовлених договором робіт, визначається на підставі складеного кошторису (твердого чи орієнтовного/приблизного).

Кошторис вважається твердим, якщо сторони в договорі не визначили іншого принципу формування договірної ціни. Проте твердий кошторис може бути змінений за погодженням сторін (на практиці це оформляється у формі додаткової угоди про зміну договірної ціни). Причини корегування договірної ціни, визначеної на підставі твердого кошторису, можуть бути різними: затримка виконання з вини тієї чи іншої сторони; внесення змін до проектно-кошторисної документації; необхідність виконання додаткових робіт; подовження строків виконання та ін.

3. У процесі виконання у підрядника може виникнути нагальна потреба у перевищенні кошторису (наприклад, для відновлення знищеної ураганом покрівлі об'єкта, без чого останній може зазнати значної шкоди через несприятливі метеоумови).

4. Зміна (збільшення чи зменшення) твердого кошторису можлива лише за згодою сторін; жодна з них (ні замовник, ні підрядник) не мають права цього вимагати. Проте в результаті істотного «стрибка» чи «спаду» цін на матеріали, устаткування, послуги, що надавалися третіми особами, одна із сторін договору може опинитися у невідгідному становищі.

5. Особливості договору підряду на капітальне будівництво (ремонт) (висока вартість робіт і матеріальних ресурсів, що використовуються при виконанні будівельних і пов'язаних з ними робіт; значні строки дії договору; оплата виконання після його прийняття в установленому порядку) зумовлюють і специфіку фінансування замовником цих робіт.

6. Виплата підряднику авансу на його вимогу може мати місце лише за наявності відповідних положень у договорі підряду на капітальне будівництво.

Отже:

1. Договірна ціна – це вартість підрядних робіт, за яку підрядна організація, що визначена виконавцем робіт, згідна виконати об'єкт.

Договірна ціна входить до складу вартості будівництва і використовується при проведенні взаєморозрахунків.

Договірна ціна на продукцію будівництва формується генпідрядником і замовником (інвестором) із залученням субпідрядних організацій при підписанні або уточненні контрактів на підрядні роботи.

Договірні ціни бувають:

- тверді
- динамічні
- періодичні.

Тверді ціни встановлюються для будівництва тривалістю до 1,5 роки.

1. Тверда договірна ціна, яка встановлена, розробляється для короткострокового будівництва і залишається незмінною на протязі всього періоду будівництва, за винятком випадків, якщо:

- замовник змінює і процесі будівництва проектні рішення;
- в процесі будівництва в проектній документації виявлені помилки;
- виникають обставини – незвичайні ситуації, які не були передбачені сторонами при укладанні договору.

При встановленні твердих договірних цін можуть включитися витрати по страхуванню ризиків, які забезпечують захист майнової зацікавленості учасників контракту в обґрунтованих та узгоджених замовником розмірах, але не більше 2%.

Усю відповідальність за перевитрати коштів несе підрядна організація. Підрядник, який перевищив тверду ціну, не має права вимагати від замовника відшкодування допущеної перевитрати.

2. Динамічна ціна – це фіксована в момент укладання договірною підряду приблизна сума коштів, яка передбачає зміну вартості БМР з часом, в залежності від подорожчання тих чи інших БМР.

Вона застосовується у випадках, коли важко наперед визначити вартість робіт за договором підряду, уточнюється на протязі всього строку будівництва, але не частіше одного разу на рік при цьому уточнюється вартість матеріально-технічних ресурсів. Прибуток та засоби на покриття ризику, які визначені на початку будівництва не уточнюються. Зарплата уточнюється тільки у випадку, якщо змінені обсяги робіт.

Для упередження необґрунтованого зростання договірної ціни на будівельну продукцію і послуги підрядним організаціям встановлюється показник граничного рівня рентабельності – до 30%. З прибутку, що відповідає перевищенню граничного рівня рентабельності, вони сплачують до бюджету податок за підвищеною ставкою.

3. Періодичні договірні ціни встановлюються відкритими і мають елементи як динамічної, так і твердої договірної ціни.

Особливість такої ціни складається в тому, що на об'єми робіт, які плануються на визначений період (річний план), встановлюється тверда договірна ціна (фіксована частина ціни). Формування фіксованої частини періодичної договірної ціни відбувається за правилами як для твердої договірної ціни.

Після погодження договірної ціни складається контракт на виконання робіт. У контракті зазначається документ, покладений в основу визначення вартісних показників; позначається вид договірної ціни: тверда, динамічна або періодична;

порядок та терміни уточнення договірної ціни; умови фінансування та розрахунків за обсяги виконаних робіт; гарантії замовника та підрядника тощо.

Отже, у підрядників, які мають обмежені фінансові ресурси, з'являються нові можливості заробляти. Вибір ціни залежить від терміну договору та умови які висуває замовник. Електронна система закупівель спрощує процедуру відбору виконавця замовлення та оптимізує ефективність використання фінансових ресурсів замовника.

Література:

1. Шатковський О. Електронні державні закупівлі: пошук українського шляху [Електронний ресурс] / О. Шатковський, Г. Файвеш. – Режим доступу: <http://eupublicprocurement.org.ua/e-procurement-finding-a-way-for-ukraine.html?lang=RU>
2. Система електронних закупівель ProZorro: зради і перемоги [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://24tv.ua/sistema_elektronnih_zakupivel_prozorro_zradi_i_peremogi_n731967
3. Закон України «Про публічні закупівлі» станом на 10.12.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
4. ProZorro – електронна система публічних закупівель, яка прийшла на зміну паперовим держтендерам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/articles/zakupivli-za-derzhkoshti/prozorro-elektronnasistema-publichnih-zakupivel-yaka-priyshla-na/>
5. Державні закупівлі як засіб активізації підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blog.liga.net/user/vmalolytneva/article/19446.aspx>

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

МОСКАЛЕНКО К. С.

асистент кафедри економіки

ЄВСІКОВА К. С.

студент

Донецький національний університет економіки і торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

В Україні відбуваються швидкі перетворення в економіці, проте не зовсім прогнозовані, що спричинили політичні та інші фактори впливу. Тобто для того щоб стабілізувати та розвинути нашу державу повинні залучатися кошти іноземних інвесторів, тому що для результату цих процесів не буде вистачати лише одних внутрішніх фінансових ресурсів. Відомо, що Україна знаходиться в списку переліку держав, які мають найнижчу інвестиційну привабливість. Зрозуміло, щоб покращити нестабільний стан економіки України потрібні іноземні капіталовкладення. За допомогою інвестицій, які вкладаються, розвиваються великі підприємства, нові види діяльності й це має досить вагомий вплив на економіку України в цілому. Однак, інвестиційний клімат в Україні не зовсім є сприятливим для залучення капіталу в економіку країни.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>